

Kierunek i poziom studiów: teologia, jednolite magisterskie

Sylabus modułu: *Teologia fundamentalna 1* (11-TS-12-TF1)

1. Informacje ogólne

koordynator modułu	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński,
rok akademicki	2014/2015
Semestr	zimowy
forma studiów	stacjonarne
sposób ustalania oceny końcowej modułu	Wstępny warunek: pozytywne zaliczenie ćwiczeń. Egzamin ustny z wiadomości stanowiących treść wykładu i zaproponowanych publikacji teologicznofundamentalnych. Ocena końcowa modułu to średnia ważona, na którą się składają 20% (ocena z ćwiczeń) i 80 % (ocena z wykładu)
informacje dodatkowe	

2. Opis zajęć dydaktycznych i pracy studenta

nazwa	Kod
Wykład - część 1.	TF1_fs_1
prowadzący	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński
grupa(-y)	Uczestniczą wszyscy studenci
treści zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie teologii fundamentalnej jako dyscypliny naukowej (wraz z jej poprzedniczką apologetyką): specyfika, tożsamość, przedmiot, cel, zadania, wiarygodność (sposoby argumentacji); - przedstawienie roli teologii fundamentalnej w odkrywaniu kwestii tożsamości człowieka; - nakreślenie konieczności prowadzenia dialogu interdyscyplinarnego (teologia – antropologia – hermeneutyka) w odkrywaniu tożsamości człowieka.
metody prowadzenia zajęć	Jak w opisie modułu
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	5
liczba godzin pracy własnej studenta	5
opis pracy własnej studenta	<p>Zaznajomienie się z proponowaną na wykładzie literaturą dotyczącą teologii fundamentalnej, w celu pogłębienia wiedzy dotyczącej specyfiki, tożsamości, przedmiotu, zadań i celów dyscypliny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M. Rusecki, <i>Wiarygodność chrześcijaństwa</i>, t. 1. Z teorii teologii fundamentalnej, Lublin 1994, s.5-28. - M. Rusecki, <i>Fundamentalna teologia</i>, w: <i>Leksykon teologii fundamentalnej</i>, red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków 2002, s. 415-422.

	<p>- H. Seweryniak, Teologia fundamentalna, t. 1, Warszawa 2010, s. 16-59. Szczególne podkreślenie na podstawie wybranych tekstów źródłowych znaczenia „objawionej antropologii” w poszukiwaniu tożsamości człowieka:</p> <p>- Vaticanum II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym „Gaudium et spes”.</p> <p>- Jan Paweł II, Encyklika „Fides et ratio, Watykan 1998.</p> <p>- Jan Paweł II, Encyklika, „Sollicitudo rei socialis, Watykan 1987.</p> <p>- J. Cuda, Wiary godna antropologia. Hermeneutyczny zarys teologii fundamentalnej, Katowice 2002, s. 17-29.</p>
organizacja zajęć	<p>Zajęcia tej części podzielone zostaną na dwa bloki:</p> <p>a) 1x 2 jednostki wykładowe</p> <p>b) 1x3 jednostki wykładowe.</p>
literatura obowiązkowa	<p>Vaticanum II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym „Gaudium et spes”.</p> <p>Jan Paweł II, Encyklika „Fides et ratio, Watykan 1998.</p> <p>Jan Paweł II, Encyklika, „Sollicitudo rei socialis, Watykan 1987.</p> <p>M. Rusecki, Wiarygodność chrześcijaństwa, t. 1. Z teorii teologii fundamentalnej, Lublin 1994.</p> <p>M. Rusecki, Fundamentalna teologia, w: Leksykon teologii fundamentalnej, red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków 2002, s. 415-422.</p> <p>H. Seweryniak, Teologia fundamentalna, t. 1, Warszawa 2010.</p> <p>Teologia fundamentalna, red. T. Dzidek i in. T.3. Objawienie i Chrystus, Kraków 1999.</p> <p>J. Cuda, Wiary godna antropologia. Hermeneutyczny zarys teologii fundamentalnej, Katowice 2002.</p> <p>A. Napiórkowski, Jezus Chrystus objawiony i objawiający. Chrystologia fundamentalna, Kraków 2008.</p> <p>S. Zieliński, Podmiotowy charakter apologetyki francuskiej przełomu XIX i XX stulecia, Częstochowa 2008.</p>
literatura uzupełniająca	
adres strony www zajęć	Prezentacja głównych elementów wykładu na platformie e-learning.
informacje dodatkowe	

nazwa	Kod
Wykład - część 2	11-TS-12-TF1
prowadzący	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński
grupa(-y)	Uczestniczą wszyscy studenci
treści zajęć	<p>W procesie odkrywania i rozwiązywania problemu człowieka w punkcie wyjścia pojawia się kwestia wiarygodności Objawienia.</p> <p>- kontekst filozoficzny, teologiczny i kulturowy głównych dokumentów Kościoła dotyczących Objawienia;</p> <p>- drogi Objawienia;</p> <p>- cechy charakterystyczne Objawienia (jego wieloaspektowa interpretacja);</p> <p>- wiara jako odpowiedź na Objawienie;</p>

	-koncentracja na osobie Jezusa Chrystusa – jako pełni Objawienia i sensie całej rzeczywistości (historyczność Jezusa z Nazaretu, jego Boska samoświadomość, znaczenie Krzyża i Zmartwychwstania dla antropologii).
metody prowadzenia zajęć	Jak w opisie modułu
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	25
liczba godzin pracy własnej studenta	15
opis pracy własnej studenta	Praca własna studenta polega na poszerzaniu treści wykładu w oparciu o zaproponowane teksty. Wykład prezentuje ogólny schemat argumentacyjny. Natomiast zaproponowane konkretne teksty mają umożliwić studentowi głębsze zrozumienie i poszerzenie jego wiedzy dotyczącej danego wymiaru argumentacji. Teksty te będą wybierane głównie z publikacji wchodzących w skład literatury obowiązkowej.
organizacja zajęć	Cotygodniowe zajęcia 90-minutowe (2x45).
literatura obowiązkowa	M. Rusecki, Traktat o Objawieniu, Kraków 2007. H. Seweryniak, Teologia fundamentalna, t. 1, Warszawa 2010. Teologia fundamentalna, red. T. Dzidek i in. T.3. Objawienie i Chrystus, Kraków 1999. A. Napiórkowski, Jezus Chrystus objawiony i objawiający. Chrystologia fundamentalna, Kraków 2008. J. Gnilka, Jezus z Nazaretu. Orędzie i dzieje, Kraków 1997. A. Gesché, Chrystus, przeł. A. Kuryś, W drodze, Poznań 2005. M. Rusecki, Pan zmartwychwstał i żyje. Zarys teologii rezurekcyjnej, Warszawa 2006.
literatura uzupełniająca	
adres strony www zajęć	Prezentacja głównych elementów wykładu na platformie e-learning.
informacje dodatkowe	

nazwa	Kod
Ćwiczenia	TF1_fs_3
prowadzący	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński, ks. dr Łukasz Gaweł oraz Doktoranci – współprowadzenie.
grupa(-y)	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński wraz z Doktorantami 1(gr. Nauczycielska i gr. Ogólna)x15; ks. dr Ł. Gaweł: 1 (gr. Pastoralna)x15
treści zajęć	Przygotowanie i wspólne omawianie tekstów źródłowych dotyczących Objawienia Bożego (kontekst filozoficzno-teologiczny i kulturowy): - Vaticanum I, Konstytucja dogmatyczna o wierze katolickiej „Dei Filius”, - rozdz. III - Konstytucja dogmatyczna o Objawieniu Bożym „Dei verbum” – I rozdział

	Zapoznanie się z tekstami źródłowymi dotyczącymi historyczności Jezusa z Nazaretu Omówienie na podstawie zaproponowanej literatury nowożytnych wizerunków Jezusa z Nazaretu U źródeł wiary Kościoła – kwestia Zmartwychwstania.
metody prowadzenia zajęć	Jak w opisie modułu
liczba godzin dydaktycznych (kontaktowych)	15
liczba godzin pracy własnej studenta	15
opis pracy własnej studenta	Praca własna studenta polega na wcześniejszym zaznajomieniu się z proponowanym tekstem stanowiącym przedmiot ćwiczeń oraz na poszerzeniu wiadomości dotyczącym podejmowanego problemu.
organizacja zajęć	
literatura obowiązkowa	Vaticanum I, Konstytucja dogmatyczna o wierze katolickiej „Dei Filius”, - rozdz. III Konstytucja dogmatyczna o Objawieniu Bożym „Dei verbum” – I rozdział J. Cuda, Wiary godna antropologia. Hermeneutyczny zarys teologii fundamentalnej, Katowice, 2002, s. 101-119. M. Rusecki, Traktat o Objawieniu, Kraków 2007, (wybrane fragmenty) H. Seweryniak, Teologia fundamentalna, Warszawa 2010, t.1, s. 217 i nast. Teologia fundamentalna, red. T. Dzidek i in. T.3. Objawienie i Chrystus, Kraków 1999. J. Mastej, M. Rusecki, Historyczność Jezusa Chrystusa, LTF, s. 509-516;
literatura uzupełniająca	
adres strony www zajęć	
informacje dodatkowe	

3. Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia modułu

Nazwa	Kod
Egzamin ustny	TF1_w_1
kod(-y) zajęć	TF1_1, TF_2, TF1_3, TF1_4
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński
grupa(-y)	Studenci wszystkich grup
wymagania merytoryczne	Weryfikacja wiedzy przeprowadzana jest w oparciu o znajomość treści wykładów oraz zaproponowanych tekstów teologicznofundamentalnych.

Propozycja tez egzaminacyjnych:

I. Teologia fundamentalna jako dyscyplina teologiczna

I.1. Geneza dyscypliny (apologetyka, jej powstanie w kontekście wyzwań nowożytności, krytyka i braki apologetyki przedmiotowej, pojawienie się propozycji podmiotowych /Maurice Blondel - metoda immanentna/.

I.2. Określenie teologii fundamentalnej (pluralizm ujęć)

I.3. Cel i zadania teologii fundamentalnej

I.4. Kwestia „wiarygodności” w teologii fundamentalnej (argumentacja, uzasadnianie).

I.5. Wymiar hermeneutyczno-antropologiczny teologii fundamentalnej (kwestia aktualizacji tożsamości człowieka. Racją bytu teologii jest istnienie problemu tożsamości człowieka /ks. prof. J.Cuda/).

I.6. Podstawowe elementy argumentacji na wiarygodność chrześcijaństwa (w oparciu o schemat argumentacji zaprezentowany w I semestrze).

II. Objawienie chrześcijańskie w ujęciu Magisterium Kościoła i teologii współczesnej.

II.1. Rodzaje objawienia (Drogi Objawienia Bożego); konieczność objawienia nadprzyrodzonego.

II.2. Określenie Objawienia Bożego według koncepcji soborowych.

II.3. Treść I rozdziału Konstytucji dogmatycznej o Bożym Objawieniu *Dei verbum*.

II.4. Przekazywanie Objawienia Bożego.

II.5. „Objawienie publiczne” a „Objawienia prywatne”.

III. Starożytne źródła i świadectwa o Jezusie Chrystusie.

III.1. Źródła niechrześcijańskie (żydowskie i pogańskie).

III.2. Pierwotne świadectwa chrześcijańskie i ich wiarygodność: gatunek literacki Ewangelii (biograficzny i kerygmaticzny).

III.3. Problem „Jezus historii” i „Chrystus wiary”.

III.4. Badania krytyczno-literackie Ewangelii kanonicznych - krytyka wewnętrzna (kryteria hermeneutyczne). **Wnioski dla wiarygodności świadectw chrześcijańskich.**

III.5. Pierwotne świadectwa chrześcijańskie i ich wiarygodność – krytyka zewnętrzna. Wnioski dla wiarygodności świadectw

III.6. Rekonstrukcja tekstu Ewangelii – papiirusy, kodeksy, apokryfy.

IV. Przegląd i krytyka pozakościelnych wizerunków Jezusa Chrystusa.

IV.1. Trzy etapy poszukiwań historycznego Jezusa.

IV.2. Najważniejsze pozakościelne wizerunki Jezusa Chrystusa.

V. Chrystologia Jezusa (Boska tożsamość Osoby Jezusa Chrystusa).

	<p>V.1. Ogólna problematyka „chrystologii Jezusa z Nazaretu” a chrystologia dogmatyczna.</p> <p>V.2. Boska tożsamość Osoby Jezusa Chrystusa – relacja z Bogiem.</p> <p>V.3. Boska tożsamość Osoby Jezusa Chrystusa – relacja z ludźmi (uczniowie, kobiety, ubodzy, chorzy, odrzuceni).</p> <p>V.4. Elementy samookreślenia w etyce Jezusa.</p> <p>V.5. Elementy samookreślenia Jezusa w orędziu o Królestwie Bożym.</p> <p>V.6. Samookreślenie Jezusa jako Syna Człowieczego.</p> <p>V.7. Cuda Jezusa jako znaki i dzieła.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Propozycje interpretacji cudu. b) Analiza słownikowa terminu „cud” - terminy biblijne wyrażające dzieła i znaki Jezusa. c) Klasyfikacja cudów Jezusa Chrystusa. Narracje i redakcje cudów w Ewangeliach. d) Historyczność cudów. e) Rola cudów w samookreśleniu Jezusa, f) funkcje cudu w teologii współczesnej, g) weryfikacja i odczytywanie znaku Bożego dzisiaj – doświadczenie religijne, weryfikacja krytyczna, refleksja teologiczna. <p>VI. Krzyż znakiem wiarygodności chrześcijańskiej.</p> <p>VI.1. Wiarygodność historyczna wydarzenia Krzyża.</p> <p>VI.2. Staurologiczna świadomość Jezusa Chrystusa. Krzyż a Wcielenie. Krzyż w wydarzeniu paschalnym.</p> <p>VI.3. Krzyż jako motyw wiarygodności Objawienia (tzw. argument staurologiczny).</p> <p>VII. Zmartwychwstanie Jezusa jako fundamentalna prawda wiary.</p> <p>VII.1. Hipotezy naturalistycznego wyjaśnienia faktu Zmartwychwstania Jezusa.</p> <p>VII.2. Podstawowe źródła o Zmartwychwstaniu.</p> <p>VII.3. Pojęcie zmartwychwstania. Historyczność i sens teologiczny pustego grobu i chrystofanii. Rozumienie formuł: „zstąpił do piekieł” i „trzeciego dnia”.</p> <p>VII.4. Geneza i sens tytułów Chrystus, Pan, Syn Boży.</p> <p>VII.5. Zmartwychwstanie a współczesne tendencje reinkarnacjonistyczne.</p>
kryteria oceny	Student otrzymuje dwa zagadnienia z zaproponowanych tez. Na ocenę bardzo dobrą (5,0) powinien w sposób pełny udzielić odpowiedzi na postawione zagadnienia, używając odpowiedniej terminologii oraz powinien posiadać dobrą orientację w literaturze teologicznofundamentalnej. Powinien posiadać umiejętność umiejscowienia danego zagadnienia w kontekście argumentacji teologicznofundamentalnej. Powinien posiadać umiejętność

	<p>integrowania zdobytej wiedzy teologicznej z innymi dyscyplinami poruszającymi problem tożsamości człowieka.</p> <p>Na ocenę dobrą (4,0) student powinien w sposób zadowalający udzielić odpowiedzi na postawione zagadnienia, cechując się dobrą orientacją w podejmowanym zagadnieniu. Powinien posiadać ogólną wiedzę dotyczącą argumentacji teologicznofundamentalnej.</p> <p>Na ocenę dostateczną (3,0) student powinien posiadać podstawową wiedzę dotyczącą postawionych zagadnień, którą przedstawia za pomocą pomocniczych pytań ze strony egzaminatora.</p> <p>Ocena niedostateczna (2,) oznacza brak odpowiedzi ze strony studenta, bądź odpowiedź błędną. Ma nieuporządkowaną i fragmentaryczną wiedzę, której nie potrafi wykorzystać do sformułowania podstawowych tez argumentacyjnych.</p>
przebieg procesu weryfikacji	<p>Studenci przystępują do egzaminu po dwie osoby (15 minut na odpowiedź). Podczas odpowiedzi jednej osoby, druga przygotowuje otrzymane zagadnienia. Studenci mają do dyspozycji teksty źródłowe (Pismo św., dokumenty soborowe, Katechizm Kościoła Katolickiego). Po nieudanym pierwszym egzaminie studenci mają możliwość ponownego egzaminu. W przypadku uzyskania oceny negatywnej – egzamin komisyjny. Po uzyskaniu pozytywnych ocen z ćwiczeń i egzaminu student otrzymuje wpis końcowej oceny modułu.</p>
informacje dodatkowe	

Nazwa	Kod
Praca pisemna	TF1_w_2
kod(-y) zajęć	TF1_5, TF1_6, TF1_7, TF1_8
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński + Doktoranci, ks. dr Łukasz Gawęł
grupa(-y)	
wymagania merytoryczne	Studenci przygotowują pracę pisemną w oparciu o zaproponowane teksty.
kryteria oceny	Student ma wykazać się umiejętnością korzystania z zaproponowanych tekstów źródłowych oraz publikacji teologiczno-filozoficznych w celu sformułowania na piśmie wniosków oraz rozumienia podstawowych terminów teologicznofundamentalnych. Spełnienie tych wymogów oznacza zaliczenie, natomiast niespełnienie – brak zaliczenia tej formy weryfikacji.
przebieg procesu weryfikacji	Student jest zobowiązany do korzystania z indywidualnych konsultacji oraz do złożenia pracy do 17 grudnia 2014 roku.
informacje dodatkowe	

3. Opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia modułu

Nazwa		kod
Udział w dyskusji nad udzielonymi odpowiedziami		TF1_w_4
kod(-y) zajęć	TF1_5, TF1_6, TF1_7, TF1_8	
osoba(-y) przeprowadzająca(-e) weryfikację	Ks. dr hab. Sławomir Zieliński, Doktoranci, ks. dr Łukasz Gawęł	
grupa(-y)	Nauczycielska i Ogólna – ks. dr hab. Sławomir Zieliński wraz z Doktorantami; Pastoralna – ks. dr Łukasz Gawęł	
wymagania merytoryczne	Zapoznanie się z udzielonymi odpowiedziami innych grup.	
kryteria oceny	O pozytywnej ocenie decyduje obecność i aktywność na zajęciach. Aktywność studenta powinna dotyczyć problematyki podejmowanej w dyskusji.	
przebieg procesu weryfikacji	Każdorazowe ćwiczenia.	
informacje dodatkowe		